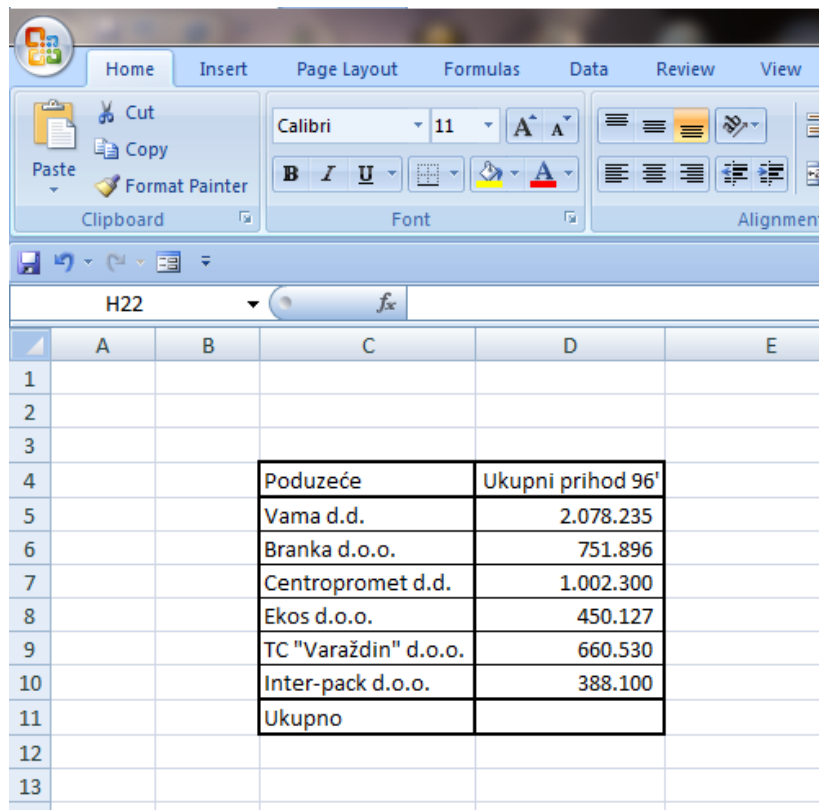

MS EXCEL: JEDNOSTAVNO KORIŠTENJE

Osnove rada u Microsoft Excelu ćemo proći kroz zadatak u kojem ćemo izraditi tablicu s popisom od sedam poduzeća. Izračunati ćemo njihov ukupan prihod na osnovu prihoda iz '96 godine, koji će rasti, odnosno padati za određeni postotak. Također ćemo izračunati ukupan prihod za svaku godinu, ukupnu dobit za svako poduzeće, vidjeti da li je poduzeće bankrotiralo, izračunati prosječnu dobit svih poduzeća, maksimalan i minimal prihod po godini te odrediti da li je dobit pojedinog poduzeća veća od prosjeka svih poduzeća i na kraju izraditi grafikon.

Kroz zadatak ćemo obraditi osnove oblikovanja tablica, jednostavne formule, izradu grafikona, apsolutno i relativno adresiranje ćelija.

- Za početak imamo tablicu sa popisom poduzeća i imamo stupac sa iznosima ukupnog prihoda poduzeća za '96 godinu.
- Napraviti ćemo dodatna dva stupca, jedan za iznose ukupnog prihoda za '97 godinu koji će biti za 20% veći od prihoda iz '96 i drugi stupac za ukupne prihode '98 godine koji će biti niži za 15% od prihoda iz '96.

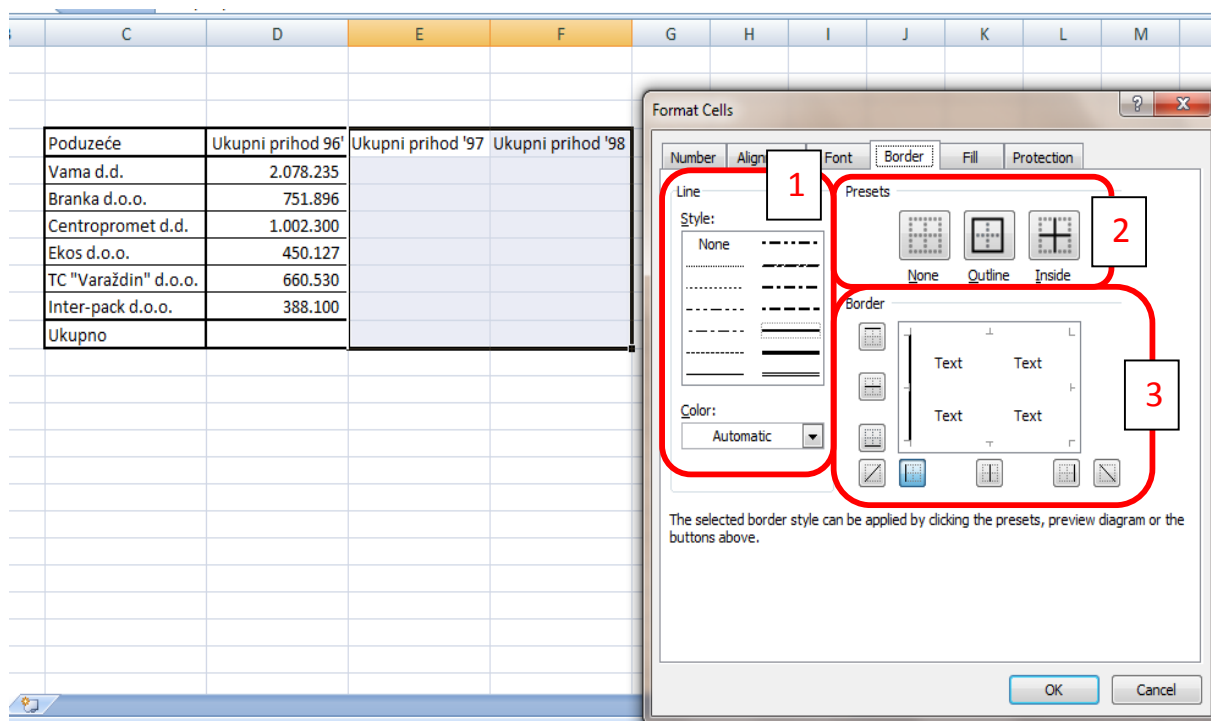
The screenshot shows the Microsoft Excel interface with the 'Home' tab selected. The spreadsheet contains a table with the following data:

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4			Poduzeće	Ukupni prihod 96'	
5			Vama d.d.	2.078.235	
6			Branka d.o.o.	751.896	
7			Centropromet d.d.	1.002.300	
8			Ekos d.o.o.	450.127	
9			TC "Varaždin" d.o.o.	660.530	
10			Inter-pack d.o.o.	388.100	
11			Ukupno		
12					
13					

ZADATAK 1: OBLIKOVANJE ĆELIJA

A. OBRUBI

- Oblikovanje obruba slično je kao kod Worda i obruba tablica. Označimo ćelije čije obrube želimo oblikovati te desnim klikom na to područje odaberemo **Format Cells** i karticu **Border**.
  1. Preko sekcije **Line** možete odabrati različite stilove obruba te njihovu boju
  2. Sekcija **Presets** nudi automatsko postavljanje vanjskih, unutarnjih obruba označenih ćelija ili uklanjanje svih obruba klikom na **None**
  3. U sekciji **Borders** označavate obrube označenih ćelija koje želite oblikovati već odabranim stilom

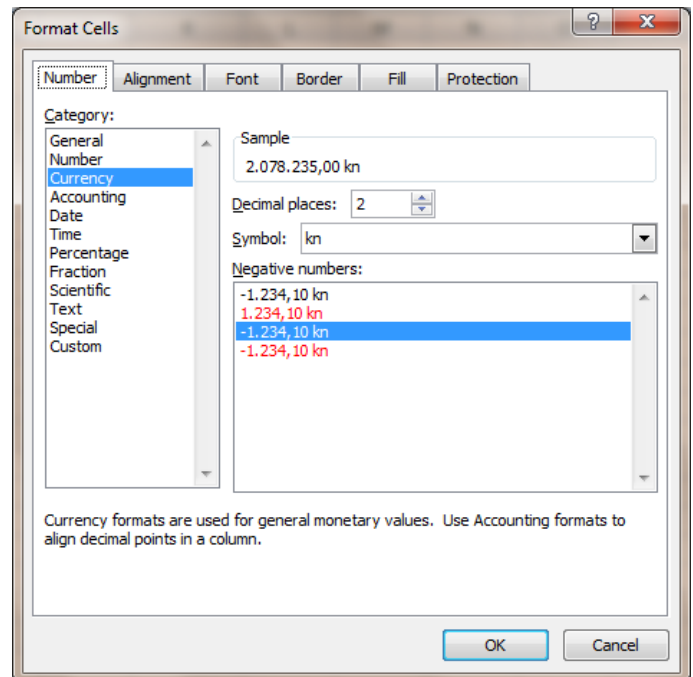

B. OBLIKOVANJE VRIJEDNOSTI U ĆELIJAMA

Za oblikovanje brojeva unutar ćelija: **Format Cells->Number**

- Da bi uspješno koristili formule koje su dostupne u Excel-u potrebno je oblikovati podatke unutar ćelija s kojima ćemo vršiti određene izračune. Određene formule rade samo s određenom vrstom podataka, tako kada želimo zbrojiti određene ćelije onda ih nećemo oblikovati kao tekst ili datum već kao broj.
- U odjeljku **Category** birate u kojem formatu će biti zapisani vaši unosi u označene ćelije

- Dostupno je 12 različitih formatiranja, a najčešće korišteni su :
- **Number** – osnovni format za brojeve preko kojeg možete odabrati s koliko decimalnih mjesta će vaš broj u ćeliji biti prikazan te prikaz separatora (.) nakon svake tri znamenke i možete odabrati na koji način će negativni brojevi biti prikazani (s predznakom, crveni, crveni s predznakom)
- **Currency** – format za prikaz valuta, uz broj dolazi oznaka određene valute
- **Date** – format za prikaz datuma
- **Percentage** – prikaz postotaka

Označit ćemo cijelo brojevno područje naše tablice, desni klik na to područje i odabrati **Format Cells** i u kartici **Number** odabrati format **Currency** sa simbolom za kunu.

C. BOJANJE ĆELIJA

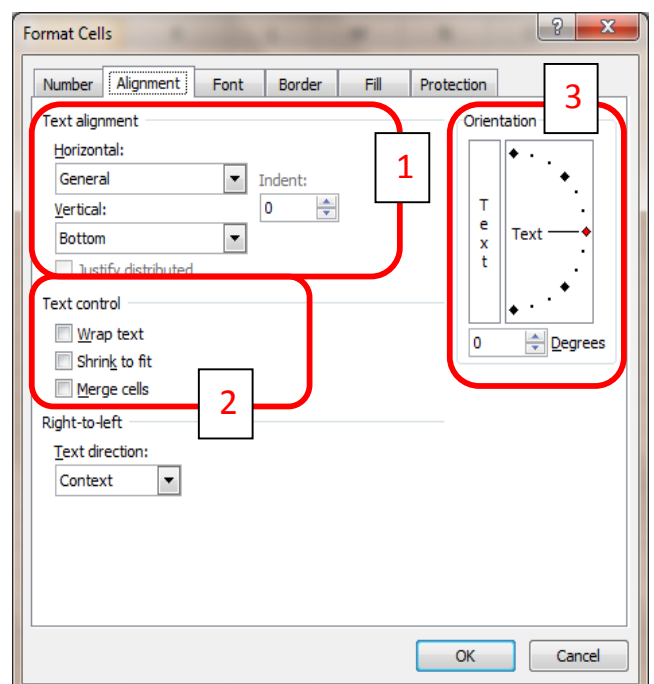
Ispuna ćelija: **Format Cells -> Fill**

- Preko kartice Fill možete ispuniti raznim bojama označene ćelije ili nešto bržim načinom tako da označite ćelije te kliknete na ikonicu i odaberete željenu boju

D. PORAVNAVANJE TEKSTA

Poravnanje teksta: **Format Cells -> Alignment**

- Preko kartice **Alignment** podešavate poravnanje, smjer i prijelom teksta te spajanje ćelija
  1. Vodoravno i okomito poravnanje s mogućnošću uvlačenja teksta
  2. **Wrap text** – prijelom teksta
Shrink to fit – smanjivanje fonta zapisa unutar ćelije tako da zapis stane unutar okvira ćelije u kojoj se nalazi
Merge cells – spajanje označenih ćelija
  3. Odabiranje kuta pisanja zapisa unutar označenih ćelija

ZADATAK 2: FORMULE

A. RELATIVNO ADRESIRANJE

Nakon što smo formatirali ćelije u oblik **Currency** i oblikovali rubove naše tablice, vrijeme je da izračunamo iznose ukupnog prihoda za '97. godinu koji će biti za 20% veći od iznosa ukupnog prihoda svakog poduzeća u '96. godini. To se može napraviti na više načina, pokazat ćemo dva.

U ćeliju E5 upišemo formulu $=D5+D5*20\%$. Ovo je jednostavna formula koja predstavlja zbroj dva parametra, jedan je ćelija D5, a drugi ćelija D5 pomnožena sa 20% ili 0.2.

Drugi način je da u ćeliju E5 upišete $=D5*1,20$. Primjetite da je korišten zarez, a ne točka kao separator decimalnih i cijelih znamenaka u broju.

Poduzeće	Ukupni prihod '96	Ukupni prihod '97	Ukupni prihod '98
Vama d.d.	2.078.235 kn	=D5+D5*20%	
Branka d.o.o.	751.896 kn		
Centropromet d.d.	1.002.300 kn		
Ekos d.o.o.	450.127 kn		
TC "Varaždin" d.o.o.	660.530 kn		
Inter-pack d.o.o.	388.100 kn		
Ukupno			

Kao što vidite adrese ćelija se sastoje od velikog slova(A, B..) koji predstavlja stupac i brojke(1,2,3...) koja predstavlja red. Na sjecištu stupca i reda se nalazi ćelija koja ima jedinstvenu adresu oblika A1, A2, B3... Takav oblik adrese ćelije zove se **relativna adresa**.

B. KOPIRANJE FORMULA

Da ne bismo u preostale ćelije pojedinačno upisivali formule, jednostavno ih možemo kopirati jer formula u suštini ostaje ista samo moramo promijeniti adresu ćelije nad kojom vršimo operaciju.

Najjednostavniji način jest da označite ćeliju s formulom koju želite kopirati te da s pokazivačem miša dođete u desni kut te ćelije pri čemu će pokazivač poprimiti oblik **+** te držite pritisnutu lijevu tipku miša i povučete do kud želite kopirati.

Kao što vidite na slici oblik formule je ostao isti, ali adresa ćelije se promijenila tj. svaki put kad smo kopirali formulu u ćeliju jedan red ispod izvorno napisane formule, tako je se i broj reda u adresi povećao za jedan. Zadnja formula je

Poduzeće	Ukupni prihod '96	Ukupni prihod '97	Ukupni prihod '98
Vama d.d.	2.078.235 kn	=D5+D5*20%	
Branka d.o.o.	751.896 kn	=D6+D6*20%	
Centropromet d.d.	1.002.300 kn	=D7+D7*20%	
Ekos d.o.o.	450.127 kn	=D8+D8*20%	
TC "Varaždin" d.o.o.	660.530 kn	=D9+D9*20%	
Inter-pack d.o.o.	388.100 kn	=D10+D10*20%	
Ukupno			

MS EXCEL: JEDNOSTAVNO KORIŠTENJE

UPUTE ZA RAD

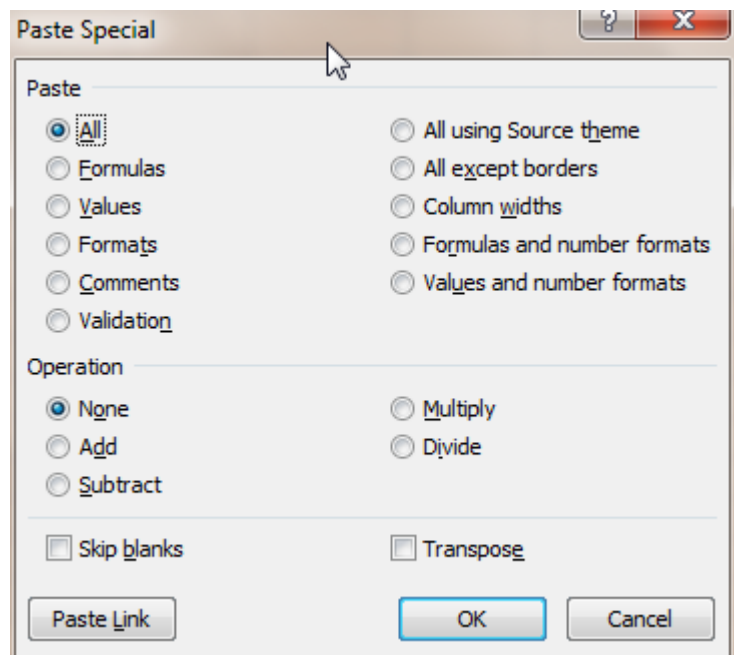
`=D10+D10*20%` što znači da smo se od izvorne formule pomaknuli 5 redova. Na taj način Excel kopira formule koje rade s relativnim adresama. Osim što smo kopirali formulu s ovim načinom smo kopirali i cjelokupno oblikovanje ćelije. Jednako bi postigli i s copy/paste načinom.

➤ **Korištenje opcije "Paste Special":**

Drugi način kopiranja jest **Copy/Paste Special** metoda. Označimo ćeliju koju želimo kopirati, desni klik miša i odaberemo **Paste Special**. Otvorit će vam se izbornik sa raznim opcijama te odaberete što želite kopirati i kako.

Paste:

- **All** – cijelokupno oblikovanje te formulu
- **Formulas** – samo formulu
- **Values** – vrijednosti
- **Formats** – format ćelije
- **Comments** – komentar
- **Validation** - kopiranje različitih pravila koje ste postavili u ćeliju
- **All using Source theme** – iz izvorne ćelije kopira sve te primjenjuje temu, font i boje na destinacijsku ćeliju
- **All except borders** – sve osim obruba ćelije
- **Column widths** – kopiranje širine ćelije
- **Formulas and number formats** – kopiranje formula i formata brojeva
- **Values and number formats** – vrijednosti i formati brojeva

Operation: odnosi se samo na kopiranje brojevnih formata

- **Add** – zbrajanje (kopirate ćeliju s vrijednošću 5 te je zalijepite u destinacijsku ćeliju s brojem 20 i rezultat kopiranja biti će 25 u destinacijskoj ćeliji)
  - **Subtract** – oduzeti ono što je u izvornoj ćeliji od onog što je u destinacijskoj
  - **Multiply** – pomnožiti dvije ćelije i rezultat spremi u destinacijsku ćeliju
  - **Divide** – podijeliti
- Skip blanks** - ne kopira prazne ćelije
- Transpose** – kopiranjem sadržaja koji je bio u stupcu (jedan ispod drugog), zalijepit će ga kao sadržaj u retku (jedan pored drugog)

MS EXCEL: JEDNOSTAVNO KORIŠTENJE

UPUTE ZA RAD

Imamo i drugi ispunjeni stupac, sad ćemo ispuniti i treći, *Ukupni prihod '98.* koji će biti za 15% niži od prihoda za '96. godinu. U F5 ćemo upisati formulu `=D5*0,85` te je kopirati u ostale ćelije.

	B	C	D	E	F
1					
2					
3					
4		Poduzeće	Ukupni prihod '96	Ukupni prihod '97	Ukupni prihod '98
5		Vama d.d.	2.078.235 kn	2.493.882 kn	1.766.500 kn
6		Branka d.o.o.	751.896 kn	902.275 kn	639.112 kn
7		Centropromet d.d.	1.002.300 kn	1.202.760 kn	851.955 kn
8		Ekos d.o.o.	450.127 kn	540.152 kn	382.608 kn
9		TC "Varaždin" d.o.o.	660.530 kn	792.636 kn	561.451 kn
10		Inter-pack d.o.o.	388.100 kn	465.720 kn	329.885 kn
11		Ukupno			

Sad kad imamo sva tri, izračunat ćemo redak *Ukupno.* Tu ćemo upotrijebiti funkciju zbrajanja **SUM()**. SUM funkcija u teoriji bi trebala moći primiti beskonačno mnogo parametara no u Excelu je ograničena na 30. Možemo dodavati parametar po parametar tako što ćemo ih razdvojiti separatorom ; `=SUM(A1;A2;5;B8)` ili možemo označiti interval ćelija nad kojima će se izvršiti funkcija `=SUM(D5:D10)` Primjetite da kod intervalnog parametra između krajnjih ćelija raspona stoji dvotočka (:).

Nakon što smo napisali formulu `=SUM(D5:D10)` u ćeliju D11 opet možemo kopirati tu formulu u ostale ćelije. Ćelijama kao parametrima u funkciji **SUM()** povećavat će se adresa stupca za onoliko mjesta koliko smo se stupaca odaljili od izvorne formule. Npr. kopirana formula u ćeliji F11 bit će `=SUM(F5:F10)` što znači da smo se pomaknuli za dva stupca, a ostali smo u istom redu. Da smo promijenili red npr. da je formula iz D11 kopirana u ćeliju F12 formula bi bila `=SUM(F6:F11)`. Vidimo da je veličina raspona ostala ista, stupac je povećan za dva te red početne i završne ćelije je povećan za jedan jer smo se pomaknuli za jedan red više s obzirom na izvornu ćeliju.

	A	B	C	D	E	F
1						
2						
3						
4		Poduzeće	Ukupni prihod '96	Ukupni prihod '97	Ukupni prihod '98	
5		Vama d.d.	2.078.235 kn	2.493.882 kn	1.766.500 kn	
6		Branka d.o.o.	751.896 kn	902.275 kn	639.112 kn	
7		Centropromet d.d.	1.002.300 kn	1.202.760 kn	851.955 kn	
8		Ekos d.o.o.	450.127 kn	540.152 kn	382.608 kn	
9		TC "Varaždin" d.o.o.	660.530 kn	792.636 kn	561.451 kn	
10		Inter-pack d.o.o.	388.100 kn	465.720 kn	329.885 kn	
11		Ukupno	5.331.188	6.397.426	4.531.510	
12						

C. PRIJENOS OBLIKOVANJA

Kao što postoji u Wordu tako postoji i u Excelu alata za prenošenje oblikovanja. Jedina razlika je što sada nećemo prenositi oblikovanja odlomaka već oblikovanja ćelija. Princip je isti. Označite ćelije čije oblikovanje želite kopirati, kliknete na **Format Painter** u **Home** izborniku te označite ćelije na koje želite prenijeti kopirano oblikovanje.

Izradit ćemo još dva dodatna stupca *Troškovi* i *Dobit*. Veličinu troškova ćemo proizvoljno izabrati, dok ćemo *Dobit* izračunati po formuli *Prihodi – Troškovi*. Ako vam se prilikom unosa u ćeliji pojavi mnogo ljestvica `#####` znači da broj koji ste unijeli ne može stati unutar granica vaše ćelije i potrebno je proširiti ćeliju da bi se broj prikazao.

Poduzeće	Ukupni prihodi '96	Ukupni prihodi '97	Ukupni prihodi '98	Troškovi	Dobit
Vama d.d.	2.078.235 kn	2.493.882 kn	1.766.500 kn	582.374 kn	5.756.243 kn
Branka d.o.o.	751.896 kn	902.275 kn	639.112 kn	5.267.890 kn	-2.974.607 kn
Centropromet d.d.	1.002.300 kn	1.202.760 kn	851.955 kn	4.343.292 kn	-1.286.277 kn
Ekos d.o.o.	450.127 kn	540.152 kn	382.608 kn	123.456 kn	1.249.431 kn
TC "Varaždin" d.o.o.	660.530 kn	792.636 kn	561.451 kn	1.111.222 kn	903.395 kn
Inter-pack d.o.o.	388.100 kn	465.720 kn	329.885 kn	1.234.123 kn	-50.418 kn
Ukupno	5.331.188 kn	6.397.426 kn	4.531.510 kn		

D. PROSJEK, MAKSIMUM I MINIMUM

Nadalje, izračunat ćemo prosjeke prihoda, troškova i dobiti svih poduzeća te odrediti maksimalnu i minimalnu vrijednost u svim stupcima. Sve ćemo računati preko određenih funkcija.

Prosjek:

Da bi izračunali prosjek našeg prvog stupca, Ukupan prihodi '96, moramo zbrojiti sve vrijednosti i podijeliti ih sa brojem tih vrijednosti. Ne trebamo računati „pješke“ tako da prvo zbrojimo pa onda podijelimo već postoji funkcija koja će to uraditi za nas i zove se **AVERAGE()**. Ova funkcija prima minimalno jedan parametar, a maksimalno trideset te kao rezultat vraća prosjek svih parametara. Kad smo izračunali prosjek za

Poduzeće	Ukupni prihodi '96	Ukupni prihodi '97
Vama d.d.	2.078.235 kn	2.493.882 kn
Branka d.o.o.	751.896 kn	902.275 kn
Centropromet d.d.	1.002.300 kn	1.202.760 kn
Ekos d.o.o.	450.127 kn	540.152 kn
TC "Varaždin" d.o.o.	660.530 kn	792.636 kn
Inter-pack d.o.o.	388.100 kn	465.720 kn
Ukupno	5.331.188 kn	6.397.426 kn
Prosjek	=AVERAGE(D5:D10)	

`AVERAGE(number1; [number2]; ...)`

MS EXCEL: JEDNOSTAVNO KORIŠTENJE

jedan stupac onda kopiramo formulu u ostale ćelije.

Max i Min:

Određivnje maksimalne i minimalne vrijednosti tražimo preko funkcija **MAX()** za maksimalnu vrijednost i funkcije **MIN()** za minimalnu vrijednost. Jednostavno im prosljedimo parametre ili raspon ćelija između kojih će tražiti maksimalnu odnosno minimalnu vrijednost.

Poduzeće	Ukupni prihod '96	Ukupni prihod
Vama d.d.	2.078.235 kn	2.493.81
Branka d.o.o.	751.896 kn	902.21
Centropromet d.d.	1.002.300 kn	1.202.71
Ekos d.o.o.	450.127 kn	540.11
TC "Varaždin" d.o.o.	660.530 kn	792.61
Inter-pack d.o.o.	388.100 kn	465.71
Ukupno	5.331.188 kn	6.397.42
Prosjek	888.531 kn	1.066.23
MAX	=MAX(D5:D10)	
MIN	=MIN(D5:D10)	

MIN(number1; [number2]; ...)

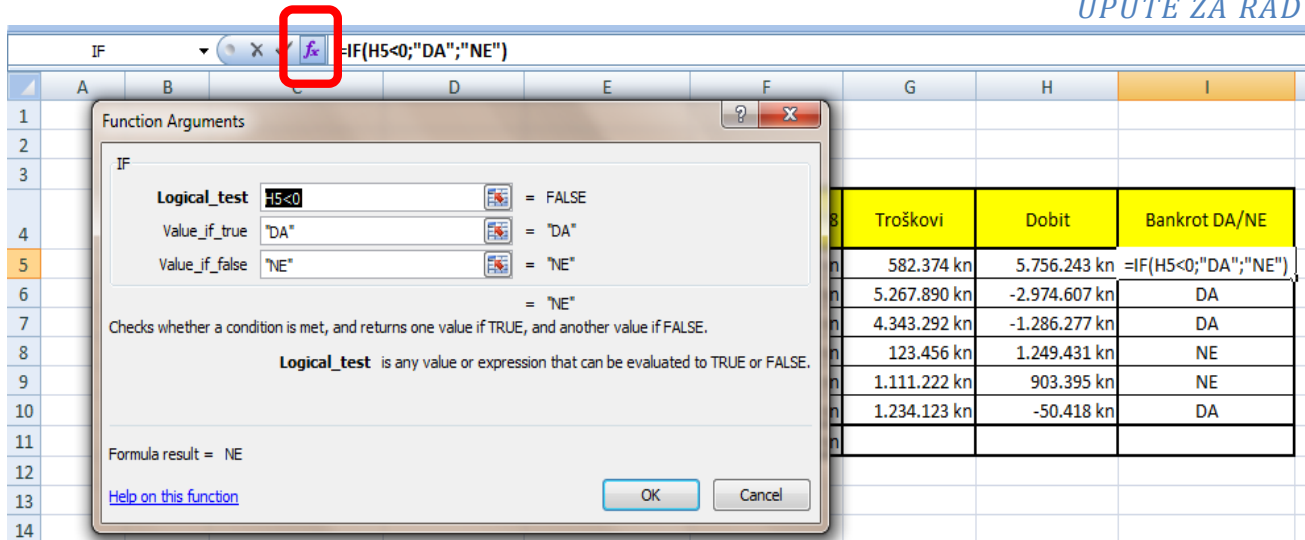
D. IF IZRAZ (LOGIČKI UVJET)

Dodat ćemo još jedan stupac preko kojeg ćemo provjeravati da li je poduzeće bankrotiralo, a uvjet da je poduzeće nije bankrotiralo jest da je njegova dobit pozitivna tj. veća ili jednaka nuli, ako je dobit manja od nule, poduzeće je bankrotiralo. Ovo je samo fiktivni primjer, u stvarnosti još faktora ovisi o bankrotu poduzeća.

Funkciju IF, logički uvjet te vrijednosti za ispis ako je uvjet istinit odnosno neistinit možete unositi ručno tako kad počnete pisati formulu `=IF(H5<0;"DA";"NE")` otvorit će vam se podsjetnik da znate što prvo `IF(logical_test; [value_if_true]; [value_if_false])` morate unijeti. Podebljani parametar u podsjetniku znači da trenutno njega unosite. Interpretacija formule na slici: Ako je vrijednost u ćeliji H5 manja od nule, ispisat će se DA, a ako je vrijednost u ćeliji H5 veća ili jednaka nuli ispisat će se NE. Primjetite da se slovne oznake pišu unutar dvostrukih navodnika.

- **logical_test** - logički test preko kojeg uspoređujemo dvije ili više varijabli uz pomoć znakova za usporedbu (= jednako, < manje od, > veće od, <= manje ili jednako, >= veće ili jednako, <> različito)
- **value_if_true** – vrijednost koja će biti ispisana u ćeliji ako je logički uvjet istinit
- **value_if_false** – vrijednost koja će biti ispisana u ćeliji ako je logički uvjet neistinit

Drugi način unosa *IF()* funkcije jest da označite ćeliju u koju ćete unijeti formulu te kliknete na **fx** koji se nalazi pored prostora za unos formule. Otvorit će vam se dijaloški okvir **Function Arguments**. Isti su argumenti kao i kod gore objašnjenog unosa samo što u ovom dijaloškom okviru imate par dodatnih informacija, kao što su kratki opis svakog argumenta funkcije te **Formula result** = gdje možete vidjeti rezultat vaše formule prije nego što on bude prikazan u ćeliji. Kad smo unijeli formulu također je kopiramo u ostale ćelije.

E. APSOLUTNO ADRESIRANJE

Dodati ćemo još jedan stupac u našu tablicu, *Dobit veća od prosjeka*. U ovom stupcu ćemo opet koristiti *IF()* funkciju u kojoj ćemo uspoređivati dobit svakog poduzeća sa prosječnom dobiti svih poduzeća koju smo već izračunali u ćeliji H12.

- Uspoređujemo ćeliju H5 u kojoj se nalazi vrijednost dobiti prvog poduzeća sa ćelijom H12 u kojoj je prosjek dobiti svih poduzeća
- Ovakav tip formule je dobar te bi nam vratio dobar rezultat, ali kad bi išli kopirati tu formulu ne bismo se baš proveselili jer sjetimo se na koji način Excel kopira formule
- Prilikom kopiranja formula, ako imamo ćelije kao parametre unutar formule onda Excel povećava ili smanjuje stupac/red adresa ćelija parametara funkcije s obzirom gdje kopiramo ćeliju u odnosu na izvornu ćeliju.

vi	Dobit	Bankrot DA/NE	Dobit veća od prosjeka
74 kn	5.756.243 kn	NE	=IF(H5>H12;"DA";"NE")
90 kn	-2.974.607 kn	DA	IF(logical_test; [value_if_true]; [value_if_false])
92 kn	-1.286.277 kn	DA	
56 kn	1.249.431 kn	NE	
22 kn	903.395 kn	NE	
23 kn	-50.418 kn	DA	
3 kn	599.628 kn		
90 kn	5.756.243 kn		
56 kn	-2.974.607 kn		

← Prosječna dobit svih poduzeća

MS EXCEL: JEDNOSTAVNO KORIŠTENJE

UPUTE ZA RAD

- U ovom slučaju to ne bi bilo dobro jer kad bi kopirali formulu u jedan red ispod, H5 bi se pretvorio u H6, a H12 u H13 što ne bi bilo dobro jer u H13 je sasvim neka druga vrijednost, a ne prosjek dobiti svih poduzeća
- Potrebno je na neki način zaključati ćeliju H12
- Staviti ćemo znak dolara (\$) ispred oznake stupca i ispred oznake reda (\$H\$12)
- Adresa u takvom formatu se naziva **apsolutna adresa**
- Prečica za pisanje apsolutne adrese jest tipka F4
- potrebno je se samo pozicionirati unutar adrese ćelije i pritisnuti F4 te će se relativna adresa pretvoriti u apsolutnu
- ako više puta stisnete F4 dobit ćete kombinacije, apsolutni red, relativni stupac i obratno

vi	Dobit	Bankrot DA/NE	Dobit veća od prosjeka
74 kn	5.756.243 kn	NE	=IF(H5>\$H\$12;"DA";"NE")
90 kn	-2.974.607 kn	DA	IF(logical_test; [value_if_true]; [value_if_false])
92 kn	-1.286.277 kn	DA	
56 kn	1.249.431 kn	NE	
22 kn	903.395 kn	NE	
23 kn	-50.418 kn	DA	
13 kn	599.628 kn		
90 kn	5.756.243 kn		
56 kn	-2.974.607 kn		

← Prosječna dobit svih poduzeća

=A1

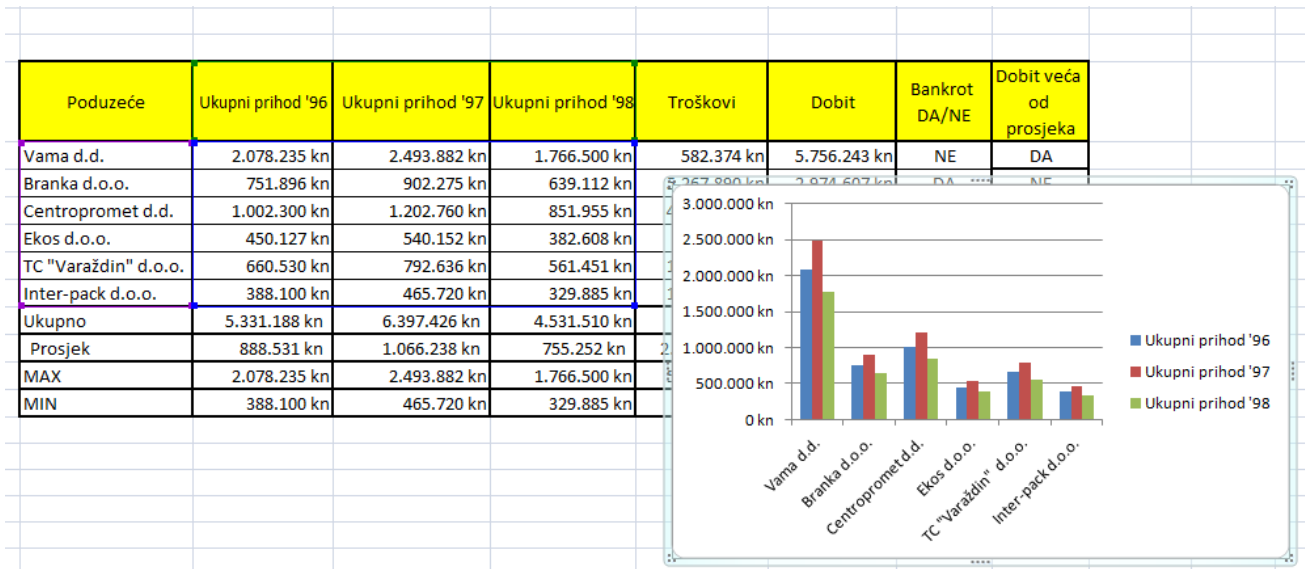
Relativna adresa ćelije A1

=A\$1

Apsolutna adresa ćelije A1

ZADATAK 3: IZRADA GRAFIKONA

Za kraj ćemo napraviti grafikon koji će prikazivati ukupne prihode poduzeća kroz tri godine '96, '97. i '98. godinu.

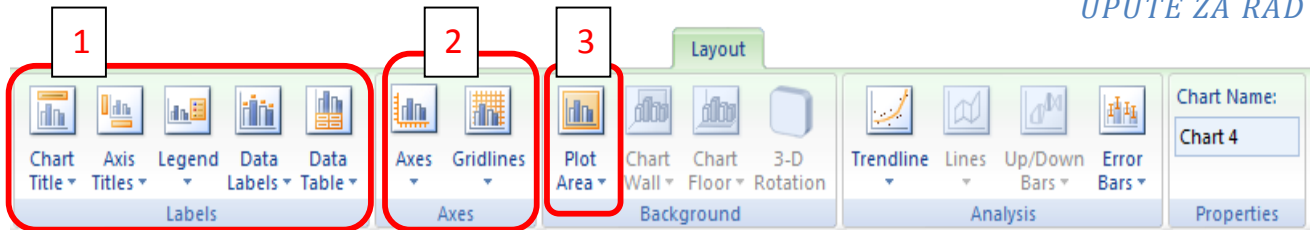

Odaberemo raspon ćelija za crtanje grafa: cijeli brojčani dio stupaca ukupni prihodi bez reda ukupno te zaglavni redak i imena poduzeća. U izborniku **Insert**, u odjeljku **Charts** odaberemo grafikon po želji i dobit ćemo izgenerirani grafikon sa oznakama na osima te legendom.

Nakon što ste dobili grafikon, bit će vam dostupna nova tri izbornika za uređivanje grafikona: **Design, Layout, Format**.

1. Mijenjanje tipa grafikona – ako niste zadovoljni sa prvotnim odabirom, možete ga zamijeniti sa jednim od kompatibilnih tipova
2. Promjena rasporeda elemenata grafikona (naslova, legende, naslova osi...)
3. Mijenjanje stila
4. Mogućnost mijenjanja lokacije grafikona na neki od postojećih radnih listova ili na novi list rezerviran samo za grafikon

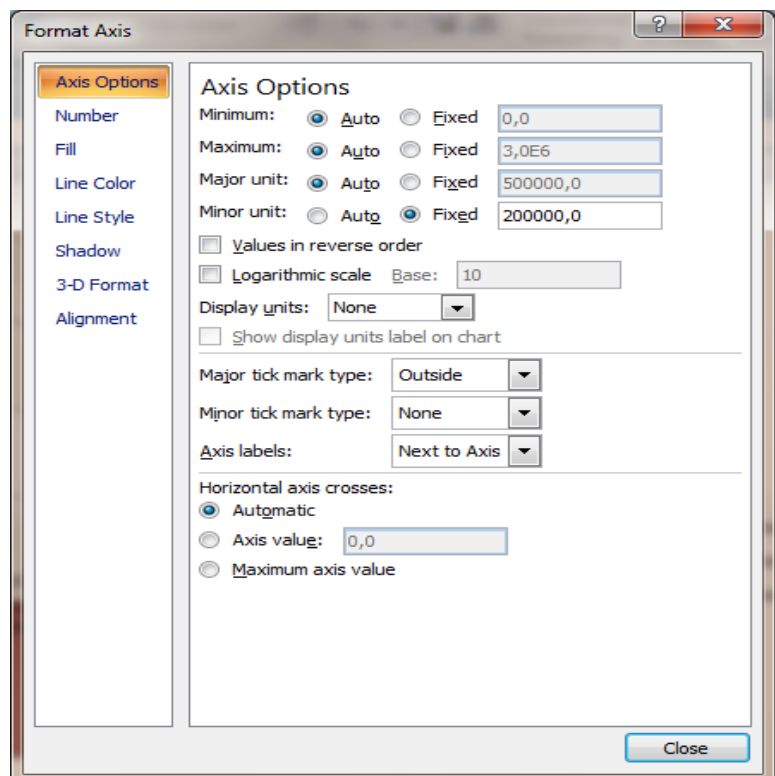

1. Odjeljak za manipuliranje s oznakama na grafu
  - a. **Chart Title** – naslov grafa
  - b. **Axis Titles** – naslovi osi
  - c. **Legend** – legenda grafa
  - d. **Data Labels** – podatkovne oznake na grafu
  - e. **Data Table** – podatkovna tablica ispod grafa
2. Manipuliranje s osima
  - a. **Axes** – osi
  - b. **Gridlines** – linije iza grafa (rešetka)
3. Ispuna pozadine iza grafa

Kad želite oblikovati nešto unutar grafa bitno je da to označite. Npr. ako želite promijeniti boju jednom stupcu u grafikonu onda ga označite i sa „zalijete“ bojom. Da bi uredili okomitu os trebate ju označiti te desni klik => **Format Axis**

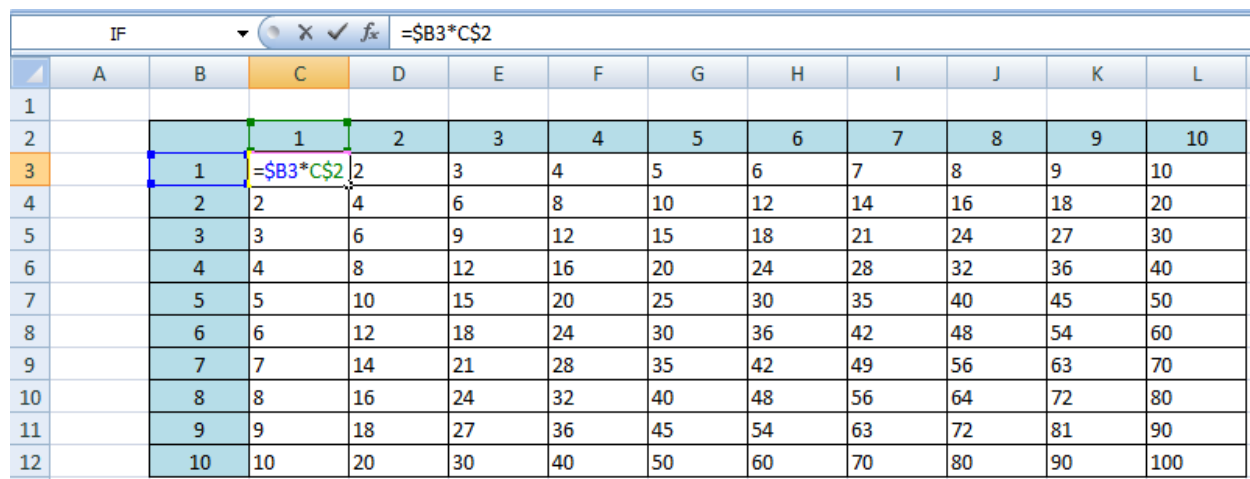
Axis Options:

- **Minimum** - vrijednost od koje počinje os
- **Maximum** – vrijednost na kojoj završava os
- **Major unit** – glavna jedinica raspona između oznaka na osi

ZADATAK 4: KOMBINIRANJE RELATIVNOG I APSOLUTNOG ADRESIRANJA

Izradit ćemo tablicu množenja kao primjer efikasnog korištenja dvije vrste adresiranja prilikom kopiranja formula.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1												
2			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3		1	=B3*C\$2	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4		2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
5		3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
6		4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
7		5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
8		6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
9		7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
10		8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
11		9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
12		10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

U ćeliji C3 smo pomnožili B3 i C2 na način da smo zaključali stupac prve adrese i red kod druge adrese. Kad kopiramo formulu kroz cijeli prvi stupac povećavat ćemo redove s obzirom na izvornu ćeliju. Pošto smo zaključali red u C2 onda će se samo red argumenta B3 povećavati. Tako smo uspješno ispunili prvi stupac. Kad kopiramo formulu kroz prvi red povećavat ćemo samo stupce. U formuli smo kod argumenta B3 zaključali stupac tako da će se povećavati samo stupac kod argumenta C2. Još samo trebamo ispuniti ostale ćelije u našoj tablici množenja i imamo tablicu množenja u tri poteza.

Ovi materijali izrađeni su u suradnji sa studentom Borisom Maduna, demonstratorom na kolegiju Informatika, kao pomoć studentima prilikom izrade zadataka na vježbama iz Informatike.